

Přes čáru jako dokonalý obraz manipulovatelnosti a absurdity

Jako svou čtvrtou premiéru začínající divadelní sezóny uvedla Městská divadla pražská tragikomedii o překračování hranic nejen fyzických. Inscenace Přes čáru německého dramatika Philippa Löhleho ukazuje různé druhy manipulace a její dopady.

Randhausen je malá vesnička na hranicích mezi Německem a Českou republikou obklopena lesem a přírodou. Její obyvatelé se vzájemně znají, nechávají odemčené baráky, nezabezpečená auta i kola. Suroviny si vyměňují, praktikují směnný obchod. Přesto se zde brzy stane něco, co povede k události, která bude mít dopad na celý svět. Negativní nebo pozitivní, vyberte si.

Okolnosti vedoucí k této události se vydávají zaznamenat dva vypravěči, autoři protokolu, zápisu. Divadelní inscenace se pro tyto účely proto vrací zpět v čase, aby sledovala svědky dění, jejich výpovědi a manipulaci, kterou má na svědomí nejen jeden zapálený policista, ale hlavně oba zapisovači, kteří sami určují, jaké výpovědi jsou pro ně důležité, zatímco jiné, možná ještě důležitější, nechávají nevyslovené.

Inscenace Přes čáru je vyprávěna formou protokolu. Divákům servíruje jednotlivé scény a výpovědi, které jsou vždy uvedeny datem, časem a jménem postavy, na níž se zrovna zaměřuje pozornost. Díky tomu mohou tvůrci přeskakovat v čase, z postavy na postavu, z události na událost. Zapisovatelé dávají stejnou váhu klíčovým výpovědím stejně jako zjevným banalitám. Servírují divákům dokonalý obraz absurdity a manipulovatelnosti.

Divácky je forma vyprávění atraktivní. Člověk se cítí jako součást vyšetřování. Přes čáru ale není klasickou kriminálkou. Odhaluje principy zasahování do výkladu události, ukazuje, jak člověk, přestože se může snažit chovat zdánlivě objektivně, může ovlivnit vnímání celé události u široké veřejnosti. Sledovat tohle všechno je navíc neskutečně poutavé, zábavné a netradiční.

Hra ukazuje, jak citlivý je zdánlivý klid a pocit bezpečí a kolik lidí stačí k tomu, aby se děj stočil zcela jiným směrem. Celkovou atmosféru absurdity a melancholie spoluutváří výborná scéna Petra Vítka, jejímž hlavním motivem jsou stromy vytržené i s kořeny a stěna z pletiva a zářivek, které během inscenace místy vytváří nápisy.

Z herců vyniká zejména dvojice zapisovatelů Milan Kačmarčík a Viktor Dvořák i policista v podání Petra Konáše. Většina hereckého obsazení, ve kterém nechybí Tomáš Milostný, Zdeněk Piškula, Zdeněk Vencel či Evellyn Pacoláková, ztvárňuje hned několik rolí. Tvůrci každé postavě přiřadili konkrétní atributy, které zjednodušují divákovi jejich identifikaci.

Přes čáru není inscenace pro každého. Jestliže se ale principu otevřete, necháte se unášet vyprávěním dvou zapisovačů a necháte se vtáhnout do podivných událostí, které změnily svět, dostanete se vám působivého divadelního zážitku.

Názor informuji.cz: 70%

15.9.2021

Barbora Bittnerová